

UDK: 655.55:614,253.8:347.921.2:347.56:614-25+355.72:347.412

Mr Slobodan N. Ilijić¹

PRIKAZ KNJIGE

PACIJENT KAO OŠTEĆENI U GRAĐANSKOM PRAVU I NJEHOVA SUKRIVICA

Autor: Dr Marta Ž. Sjeničić

*Izdavač: Centar za pravna istraživanja Instituta društvenih nauka u Beogradu,
2013. godine*

Obim: 227 str.

1. Brži razvoj nauke o medicinskom pravu počeo je u Srbiji u poslednjim decenijama XX veka. Na tom talasu vodeće mesto pripalo je, a pripada i danas, Centru za pravna istraživanja Instituta društvenih nauka u Beogradu. Taj centar postao je epicentar u razvoju srpske nauke o medicinskom pravu. Valja podsetiti da je pravna nauka u državi Srbiji doživela procvat u nizu oblasti upravo zahvaljujući institutima. Pored ili uz rukovodioca tog centra, iznikao je jedan broj poslenika nauke o medicinskom pravu. Među njima je i autorka ove monografije. Posle objavljenih dvadesetak članaka iz oblasti nacionalnog i uporednog medicinskog prava, autorka je podarila stručnoj javnosti i knjigu pod gornjim naslovom.

2. Monografija je sistematizovana u tri veće dela. Tema prvog dela je građanska odgovornost i krivica oštećenog. Na oko četrdeset strana prvog dela monografije autorka uvodi čitaoca u problematiku građanskog prava i građanske odgovornosti. Izlaganje počinje poglavljem o pojmu krivice, nastavlja poglavljem o oblicima i slučajevima krivice oštećenog, a završava ga poglavljem o pravnim posledicama krivice oštećenog. U tom prvom delu monografije nema reči o medicinskom pravu. Težište izlaganja je na građanskopravnom metodu poznatom i prihvaćenom u svakodnevnom životu. Na taj način čitalac je uveden u odnos između lekara i pacijenta, grubo rečeno, u odnos štetnika i oštećenog, ili u zastupljenost krivice jednog i drugog u tom odnosu.

---

¹ Član Predsedništva Udruženja pravnika Srbije

3. Drugi deo monografije je obimniji i razuđeniji od prvog. Tema drugog dela monografije je građanska odgovornost lekara i zdravstvenih ustanova, zbog štete prouzrokovane pacijentu. Izlaganje autorke u drugom delu monografije manifestuje dostignuti stepen razvoja medicinskog prava u državi Srbiji. Očigledan je autorkin lični pečat, njeno vođenje računa o rešenjima iz Zakona o obligacionim odnosima, ali i uz konsultaciju uporednog (pre svega nemačkog) medicinskog prava. Najpre su u poglavlju prikazani pravni izvori odgovornosti lekara i zdravstvenih ustanova, zatim u drugom poglavlju razlozi (ili osnovi) odgovornosti lekara i zdravstvenih ustanova. U trećem poglavlju razmatraju se pravni instituti koji mogu isključiti odgovornost lekara.

4. Treći deo monografije je najobimniji. Izlaganje počinje prvim poglavljem o učešću pacijenta u odlučivanju. U drugom poglavlju sagledane su dužnosti saradnje pacijenta. Za razumevanje predmeta i metoda izlaganja u ovoj monografiji ovo drugo poglavlje je važno jer objašnjava značenje dužnosti saradnje pacijenta. Naime, dužnost saradnje, po stanovištu uporednog prava i stanovištu autorke, predstavlja drugo ime ili sinonim za termin *sukrivica*, koji je naveden u naslovu knjige. Sledi treće poglavlje o nepridržavanju obaveza koje se tiču zdravstvenog osiguranja – o čemu će još biti reči u narednoj tački. U četvrtom poglavlju trećeg dela monografije razmatrani su uslovi pravno relevantnih povreda dužnosti pacijenta i pravnih posledica tih povreda. Posle završetka izlaganja trećeg dela monografije, autorka je odštamala interesantan rezime, zatim spisak navedene i korišćene literature (razdvojene su knjige od članaka), potom je citirana korišćena pravna regulativa, sudska praksa i internet izvori. Najzad, na kraju knjige dat je registar pojmova.

5. Iz ugla časopisa u kome se ova monografija prikazuje interesantno je treće poglavlje trećeg dela monografije pod naslovom Nepridržavanje obaveza koje se tiču zdravstvenog osiguranja. Istražujući obaveze pacijenta koje su predviđene u obaveznom zdravstvenom (socijalnom) osiguranju u Srbiji, odnosno ugovornom zdravstvenom osiguranju u Nemačkoj (bolesnička kasa ili bolesnička blagajna), autorka je ukazala na veliku sličnost u nepridržavanju osiguranih pacijenata obaveza iz tih osiguranja. Istu pojavu autorka je zapazila i u dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, koje je u Srbiji uvedeno Uredbom o dobrovoljnom osiguranju iz 2008. godine. U analizu su uključeni opšti i posebni uslovi osiguranja u Nemačkoj i u Srbiji, tako da je monografija vrlo aktuelna za one koji rade u oblasti dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja u Srbiji.

6. Među recenzentima monografije, čiji su izvodi iz recenzija odštampani na koricama, ukazuje se na originalnost pojedinih poglavlja u monografiji. Saglašavajući se s takvim ukazivanjem, preporučujem ovu monografiju za čitanje. Za zaposlene u delatnosti osiguranja i u zdravstvenom osiguranju (državne i privatne zdravstvene ustanove), ova monografija je interesantna, jer tretira upravo te teme. Za advokate i sudije, za pravničku struku zaposlenu u zdravstvu, ova monografija je korisna jer je potkrepljena sa 75 sudskih odluka, što u ovoj materiji inače nedostaje. Monografija je štampana latiničnim pismom.